

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Marculpho abbate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

Præclara S.
Iacobi co-
fessio.

Cum ergo tempus vocaret, ut vir fortis resisteret mendacio, non est cunctatus, neque metu prodidit veritatem, sed & animo & lingua liberrimus, & magnam protinus vocem emittens. Quid me rogatis, inquit, de Iesu? Ipse sedet in celo ad dexteram virtutis patris sui, venturus posthac in nubibus caeli, ut iudicet orbem terrarum in iustitia. Cum multi autem fuissent persuasi ab hoc Iacobi testimonio, clamarentque & dicerent, Osanna filio Dauid! Scribas & Phariseos subiit magna eius, quod factum fuerat, poenitentia, & inter se dicebant; Male fecimus, qui tale testimonium Iesu præbuerimus. Agedum ergo Iacobum deiciamus, ut populus sic metu retardatus, non credat Iesu. Cum sic dixissent, magna voce clamantur: O ô, Iustus quoque errauit! Cùm ergo ascendissent in templi pinnaculum, eum statim deiciunt. Et ne sic quidem desistentes ab infania, dicebant; Iustum obruamus lapidibus. Et coeperunt in eum iaculari lapides, quoniam deiectus non erat mortuus. Sed conuersus, (O sanctam animam) figit humi genua dicens! Domine Deus pater, dimitte eis, nesciunt enim quid faciunt, eandem vocem, quam Stephanus, diuinus quoque emittens Iacobus. Cùm sic ergo eum appeterent lapidibus, vnus ex sacerdotibus, qui erant filij Recham, filij Rechabim, de quibus fert testimonium Ieremias propheta, clamauit, dicens; Cessate! quid facitis? Iustus pro nobis precatur. Quidam autem ex eis, accepto fuste ex officina fullonis, quo comprimebat vestes, valide infligit eius capiti! & sic Iustus tradidit animam. Quæsi acceperunt & sepeliunt prope templum Dei.

Act. 7.

Ierem. 35.

Ce. les S. Iacobi.

Ex Iosephi lib. 25. Antiquitat.

Quicumque autem erant in ciuitate moderati & probi, & videbantur leges accuratè seruare, hoc tulerunt grauitè, & clam mittunt ad Agrippam, (erat enim is successor tetrarchiæ Herodis) rogantes, ut scriberet ad Ananum, ne talia auderet. Neque enim rectè fecisse dicebant, quod fecerat magno Iacobo. Quidam autem ex eis Albino quoque procedentes obuiam venienti Alexandria, (Ipsum enim post Festum elegit Cæsar procuratorem Iudææ) eum docent, non licere Anano absque eius sententia sedere in concilio. Albinus igitur, credens ijs, qui dixerant, iratus scribit ad Ananum, minans eum daturum poenas admisi facinoris. Rex verò Agrippa, Anano deposito à sacerdotio, cùm fuisset pontifex non plures quam tres menses, alterum eius loco constituit. Mala autem extrema inuaserunt Iudæos post mortem Iacobi. Horum testis est Iosephus Iudæus, qui nihil celauit veritatis.

Hæc ita euenerunt, & sanctus additus est sanctis, martyr martyribus, iustus qui Iustus erat & nominabatur, qui que primus inter episcopos fuit martyrica corona redimitus. Nam inter diaconos quidem præcessit Stephanus, inter apostolos Zebedæi Iacobus, nunc autem pontifex Christum primum pontificem est secutus, martyr eum, qui pro vniuerso mundo proprium præbuit sanguinem. Quam multarum diuinarum dignitatum quam multæ tibi debitæ sunt coronæ, discipulo, pontifici, iusto, Dei fratri, martyri, qui quicquid boni dixerit quispiam, habet ex abundantia, ad gloriam patris, filij & spiritus sancti, quæ est vna & inseparabilis diuinitas, & quam decet omnis honor & magnificentia, nunc & semper, & in secula seculorum, Amen.

VITA S. MARCVLPHI ABBATIS, INCERTO QVIDEM AVTHORE, SED FIDELITER CONSCRIPTA.

Stylum interdum modicè correximus.

Maij 1.

S. Marculphi patria.

Pietas puerilis.

O tempore, quo gloriosus & Deo amabilis Childebertus rex Francorum sceptrâ strenuè honesteque regebat, beatissimus vir Marculphus, magnus & præclaris enituit moribus & actibus. Cùm enim nobilissimis, ditissimis atque Christianissimis Baiocassinis ciuibus ortus esset, ab ipsis puerilibus annis toto nisu ingenti que desiderio ad supernam coepit patriam anhelare. Præferebatur quidem ætate leuitas puerilis, sed vigeat in moribus senilis maturitas. Nam ludicris omnibus, quibus illa ætas maximè delectatur, reiectis, ea quæ diuinæ religionis erant, & auida aure percipere, & tenaci memoriæ commendare, & accurata persecutione exequi satagebat. Deuitabat bonæ indolis puer coætaneorum suorum vaniloquia, lasciuiaque conuenticula, atque seniorum sese adiungebat congressibus & colloquijs,

colloquijs, imitans iam illud Mofaicum, quod tamen necdum lectione didicerat. Interroga patres tuos, & annuntiabunt tibi: maiores tuos, & dicent tibi. itemque illud Pfalmifte dicens: Declinate à me maligni, & scrutabor mandata Dei mei.

Deut. 32.

Pfal. 118.

Huiuscemodi igitur cum se velut præludijs futuræ Christi militiæ exerceret, à suis * pedagogis pia provisione (Nam eius uterque parens iam pridem mortem obierat) diuinarum est admodum studijs literarum: & decebat planè, vt quem adeo sibi iam diuina vendicabat gratia, non mundanis, sed diuinis manciparetur negocijs. Porro cuius conscientia dator scientiæ spiritus sanctus à totius malevolentia sordibus emundauerat, ei in discendo nulla potuit adesse fastidiosus dilatio. Itaque intra breuis temporis spatia omnibus adeo est instructus diuinis literis, vt nulli suorum sodaliu reperiretur secundus. Postquam autem adoleuit, & virile robur attigit, ceu miles in Christi tyrocinis à primis annis benè exercitatus, coepit strenuè atque infatigabiliter ad supernæ vocationis brauium contendere, præterita cum Apostolo obliuiscens, & in futura sese extendens, vacans orationibus, lectionibus insistens, carnem vigilijs & ieiunijs macerans, omnibus humilitatem & obedientiam exhibens, largus in præstandis eleemosynis, profusus in misericordia & humanitatis exequendis officijs. Sustentabat pauperes suis sumptibus, pupillarum & viduarum subleuabat inopiam, corrigebat vias suas seruandis Domini mandatis. Corrigebat, inquam, vias suas, & Domini sequebatur. Talibus igitur ornatus moribus & officijs, Christo dilectus, & hominibus gratus ac venerabilis habebatur.

for. * tutoribus
Dat opera literis.Philip. 3.
Exercitia adolescentis.

Gaudebat quippe atque lætabatur tali conciuie omnis Baiocassina plebs, confidens omnem suæ reipublicæ statum per eum firmum stabilemque futurum. Nam beatissimus vir omnes crebris incitabat adhortationibus, vt fundamentum bonorum omnium catholicam fidem firmiter retinerent, spemque suam in Deo, non in hominibus collocarent, dilectionem integram colerent, Dominum super omnia, & proximos tanquam seipfos diligerent, & vt quotidianis virtutum profectibus ad promerendam supernæ ciuitatis beatitudinem properarent. Porro autem cum rebus temporalibus ex hereditaria successione afflueret, solique Deo seruire cuperet, in eis tum procurandis, tum disponendis diu occupari non sustinuit: sed illius Euangelicæ sententia non surdus auditor, Qui non renunciat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus: & illius Apostolicæ, Nemo militans Deo, secularibus se implicat negocijs: relicta domo rebusque paternis, nudus ex mundi naufragio euadens, optatam suscepit peregrinationem, factus pauper, vt Christum pro nobis pauperem factum sequeretur. Et quia iam pridè famam sanctitatis beati Possessoris, Constantiæ ciuitatis Episcopi, auditione acceperat, cum recto tramite expetijt, cupiens ipsius doctrinis & exemplis institui. Adiungit se Possessori Constantiensi Episcopo. quo benignè susceptus, apud eum tempus non modicum permanfit, atque ab eo tonsus, cum esset annorum triginta, clerici habitum accepit. Postmodum autem per reliquos ecclesiasticos ordines digna promotione subleuatus, tandem presbyter factus est.

Adhortationes eius ad ciues suos.

Luc. 14.
2. Tim. 2.

Adiungit se Possessori Constantiensi Episcopo.

Initiatur sacerdotio.

Tum verò coepit, iubente illo pontifice, Constantienses ciues indefinenter admōnere, vt quod semel in sacro fonte professi essent, moribus tenerent, & operibus exercerent, viasque rectè viuendi semper sequerentur, vanam mundi gloriam parui pendere, & ad caelestem tota intentione tenderent. Atque his caelestium factorum insignibus illustratus, ab omnibus tanquam parens colebatur, summisque laudibus efferebatur: eiusque sanctæ exhortationis dictis cuncti æquali deuotione parebant. Erat vir sanctus profundus ingenio, disertus eloquio, consilio prudens, factis maturus, virtutum cultor, visorum extirpator. Eum autem animi decorem non obfuscabat forma corporis. nam, famet si statura pusillus erat, at tamen formosus erat, membrorumque eleganti coaptatione compositus.

Nocte quadam, cum post longas preces & Dei laudes membris fatigatis modicam daret quietem, supernus ei aderat nuncius, habitu splendidus, aspectu iucundus. Excitans autem eum, sic appellat: Pax tibi beatissime Marculphe. Omnipotenti regi tuæ grata sunt opera, perplacet illi militia tua. Noueris autem hac re illius præcipuè gratiam te promeruisse, quod non modò tuæ, sed etiam proximorum tuorum salutem sollicitè inuigilas. Et quia complures è dæmonum faucibus per te euellere, sibi que adiungere & vendicare Christus constituit, ocyus Childebertum Francorum regem adito, & pete vt locum quendam huius vrbis Constantiensis, cui Nantus est vocabulum, tibi largiatur cum rebus omnibus ad illum pertinentibus. Illic verò tu monasterium construes,

Angelus ei apparet.

fruges, & aliquot fratres, qui sub tuo regimine Deo seruiant, in illud introduces. *Cum* autem cor regis in manu illius sit, cuius est ista iussio, nulla ratione dubites te impetraturum id, quod petere moneris. His dictis, Angelus disparuit: manè autem consensu a fello, cui federe confutuerat, vir beatus cum duobus fratribus Cariulpho & Domardo iter imperatum arripuit: cumque rex Childebertus cum regina Vltrogode, multaque procerum frequentia quodam festo die diuini celebrationem officij in ecclesia deuotè prestolaretur, ipse superuenit, intransque ecclesiam, non se contuèdè regibus presentauit obrutibus, sed cum omnis ab eo abesset mundana leuitas, & humilis atque religiosa ei inesset grauitas, in quandam templi abditissimam partem se recepit, ubi ab omni tumultu semotus, Christo secretas funderet preces, implens illud Euangelij: *Marth. 6.* Cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora patrem tuum. Nolebat enim vir sanctus hypocritarum sectaria iactantiam, qui in synagogis & locis publicis, vt ab hominibus viderentur, stantes orabant, de quibus Dominus, Amen dico vobis, inquit, receperunt mercedem suam.

Sed cum non posset lucerna Christi latere sub modio, quem virtutum custos humilitas celare cupiebat, demonum superata detegebat superbia. Nam simulatque in templum ingressus fuit, per quosdam, eò fortè adductos vtriusque sexus demoniacos magnis & lachrymosis vocibus clamauerunt demonia: Parce nobis Christi seruae Marculphe. grauitè enim cruciat nos tua presentia. At tamen si ab his nos sedibus per te diuina pellere vult potentia, ne nos patiaris detrudi in abyssum. Hæc cum audiret rex, valdè attonitus est cum omnibus suis, iubetque diligenter inquiri, quis ille sit, cuius nomen sic appellent obsessi à demonibus. Inuenitur tandem, moneturque vt ad regem festinus accedat. Venientem rex officiosissimè salutatur, aitque, Gratus est nobis aduentus tuus, benedicte Domini. Certi enim fumus nostram exiguitatem à Christo pijsimo omnium conditore per te visitari. Eum verò beatissimum Marculphum refutans, Pax tibi, inquit, & misericordia ab ipso Domino IESV Christo, virorum illustrissime, è cælis præstetur: qui licet dignitate præcellas, atque in solio regalis maiestatis resideas, vnum tamen mortalium esse te considerans, non despicias subditos superbia tumidus, sed humilitate tranquillus, eis tanquam natura similibus coæquaris. *Bene* ergo memor es illius dicti Sapientis: Rectorem te posuerunt, nolè extolli: esto in illis quasi vnus ex ipsis. Denique iustitia insignis, non pietate segnis, eisdem subditis & cum iustitia parcis, & cum humanitate, si delinquant, correctionem adhibes. Atque his alijsque virtutum officijs & Deo viuus, & eius sanctis places.

Eiusmodi laudum præconijs rex non ad elationem sed ad humilitatem potius permotus, blandè ex eo sciscitabatur, quibus ab oris eò aduenisset. Cui beatus Marculphus, Vrbs, inquit, Baiocassinæ indigena sum, parentibus non infimis progenitus. Iussione verò diuina admonitus, ab illis partibus occiduis ad tuam amplitudinem & magnificentiam accessi, oraturus vti fiscum vrbs Constantiensis, qui Nantus dicitur, cum omnibus suis redditibus non mihi, sed Christo, quo donante amplas obtines possessiones temporarias, & ampliores expectas in cælis, solèni donatione largiaris. Certò enim scias Dei omnipotentis hanc esse voluntatem & iussionem, vt locus iste, quem dixi, non humano deinceps, sed diuino mancipetur dominio, nempe vt ibi monasterium construatur, & fratres seuerioris vitæ, qui pro tua totiusque reipublicæ salute Christum sedulo orent, in eo collocentur. Hac petitione rex impensè exhilaratus, Gratias, inquit, ago clementissimo conditori meo, qui per te dilectum suum mihi suorum infimo voluntatem suam aperire dignatus est. Eius enim est terra & plenitudo eius, orbis terrarum & vniuersi qui habitant in eo. Fiat de omnibus, que mihi contulit, voluntas eius. Interim omnes in commune rogamus sanctitatem tuam, venerande vir, vt his miseris tua subueniat pietas, quos malè torquet nequam spirituum impietas. At vir Dei nullo modo ad id idoneum, immò verò indignum se asserens, tandem multorum victus precibus, curuatis humi genibus, & oculis manibusque in cælum sublatis, sic precatus est: Domine IESV Christe, rex regum potentissime, cuius imperio omnis subiacet creatura, qui vita, salus & pietas es, qui gratuita gratia homo fieri dignatus es, vt nos à potestate demonum liberares, qui discipulis tuis & eorum successoribus potestatem dedisti calcandi supra serpentes & scorpiones, & super omnè virtutem inimici: his famulis tuis opem tuæ pietatis impende, vt profligatis demonibus, à quibus crudeliter vexantur, tu qui creator & redemptor eorum es, solus eos possideas, & ipsi pristinæ sanitati redditi, debitas tibi laudes & gratiarum actiones persoluant.

Prouer. 21.

Marth. 6.

Ibidem.

Proditur,
dum latitat
à demonia-
cis.

Eccli. 32.

Proponit
regi preces
suas.Eas libèter
admittit rex

Psal. 23.

Luc. 10.

soluant. His precibus vix absolutis, immundi spiritus certa relinquentes vestigia in fugam versi sunt, ab ore & naribus eorum, quos obsederant, magna vi sanguinis emanante. Eo. viro insigni miraculo, rex & alij, qui aderant, immensas Deo gratias egerunt. Deinde accito notario, iubet rex regale conscribi testamentum de donatione, quam petierat, vir Dei. Eoque benè munito, cunctis suffragantibus tradidit rex sicum supradictam cum vniuersis eius prouentibus Deo & sancto viro, eiusque posteris perpetub possidendam: iussit etiam, vt quicquid deinceps vellet, sine vlla hæsitacione ab ipso vir Dei peteret.

Expellit ab
obsessis dæ-
mones.

His ita gestis, vir sanctus abeundi ad suos copiam sibi dari poposcit. Sed rex diu-
tissimè primùm quidem in eius colloquijs, deinde etiam osculo immoratus, tandem
eum à se dimisit, seque vxorem que & liberos suos illius precibus cōmendans, obnixé-
que rogans, vt crebrò se inuiferet. Adiunxit autem ei Leontium quendam è suis, qui
fisci huius agros certis finibus determinaret. Reuersus igitur beatus Marculphus, cœ-
pit locum illum excolere, condiditque monasterium, regulari institutioni aptum & ac-
commodatum. Ac deinde rebus intus & extrà prudenti dispensacione apparatus at-
que dispositis, non paucos, cum quibus vitam monasticam duceret, sibi fratres asciiuit:
quos non solum piæ adhortacionis incitamentis, verumetiam optimæ conuersatio-
nis exemplis admonerat, vt semper ardua & sanctiora sectarentur, sicque de virtute in
virtutem progredientes, regem regum in Sion contemplari mererentur. Hortabatur
eos, vt inter se essent profus vnanimis, & quemadmodum de primitiua Ecclesiæ fide-
libus legitur, cor eis vnum esset & anima vna, nec quisquam quicquam sibi proprium
præter peccatum vendicaret, sed omnia eis essent communia. Porro ocium tanquam
vipereum fugerent virus, certatimque aut laboribus manuum, aut lectiōni, vel oratio-
ni incumbere. Aiebat crebrò, nihil tam monachorum obesse perfectioni, atque
ocium.

Cōdit mo-
nasterium,
& in illud
fratres ad-
ducit.

Act. 4.

Ocij perni-
cious.

Illud quoque commemorare operæ precium fuerit, quemadmodum vir sanctus an-
tiqui hostis eluserit insidias. Aliquando nanque Quadragesimæ diebus imminentibus,
cū ille quotidianis profectibus semper ad altiora conscenderet, atque in dies per sa-
lubrem carnalium affectuum decoctionem velut aurum in fornace mundior atque
expurgatior fieri niteretur, insulam, quæ Dinolitionis dicitur, expetijt, vt illic sacro
illo Quadragesimæ tempore corpus solito seuerius maceraret: quantoque ab homi-
num remotior esset congressu, tanto ad vigilias, preces ieiuniaque exercenda aptior
expeditior foret. Cū autem die quodam ante aditum casulæ, quam pro tempore il-
lic sibi extruxerat, hora fermè sexta resideret, diuinæque lectiōni incumbere, ecce
malignus spiritus, infatigabilis humani generis hostis, confidens se illum sua muscipu-
la comprehensurum, in foeminæ transformatus speciem, ad illum accedit, clamitat se
nafragam, atque illic casu eiectam, voce lugubri petit se sub rectum recipi & cibo re-
creari. At vir Domini, vt erat ad omnia cautus & circumspectus, diabolica fraudis con-
festim deprehendit præstigias. Itaque librum ponit ex manibus, intrat in cellulam, pro-
fert panem, consignatumque cruce offert ei cum his verbis: Si non phantastica, sed
vera, vt ais, foemina es, accipe panem hunc cruce signatum. Tum ille crucis hostis per-
petuus, crucis nomen ferre non sustinens, repente instar fumi euauit, atque ab alta se-
se rupe in mare cum fremitu horrifico præcipitem dedit. Et iure quidem præcipitium
ille, quod semper ei debetur, secutus est, qui quondam ob suam superbiam de cælesti
culmine deiectus, tantam sanctæ Ecclesiæ columnam euertere conatus est. Quod enim
in capite nostro Christo, seruire scilicet ei bellum mouens, prius efficere non potuit,
hoc perpetua infestatione in eius membris attentare non desinit. Sed beatus Marcul-
phus ijs fuit circūseptus munitiōibus, quibus teste Domino, hostis ille facile repellitur:
nimirum ieiunijs & orationibus, ceterisque Christianæ militiæ exercitijs indefessus
insistens. Nullis vescabatur cibis alijs, quàm pane hordeaceo herbisque crudis. Tunica
eius erat saccus cilicinus: vestes aliæ, pelles veruecinæ. Somnum, quem sola extorque-
bat lassitudo, paululum nuda cubans humo, capiti lapide supposito capiebat. Atque
hunc in modum strenuè militans, omnes à se hostiles infestationes procul amouebat.

Degit per
Quadrage-
simā in in-
sula quadā.

In fidiatur
ei dæmon.

Marc. 9.

Victus eius,
Vestes.
Somnus.

Paschali inde appropinquante solennitate, reuisurus fratres monasterium repetijt:
cumque narrasset fratribus, quid sibi accidisset, omnes immenso repleti sunt gaudio,
tum quòd diu optato eius fruerentur reditu, tum quòd saluum & incolumem illum
Dominus conseruasset. Fama autem eius longè lateque dispergebatur, atque ex locis
circumiacentibus plurimi ad eum concurrebant: è quibus multi illius sancta conuer-
satione

Multi ad il-
lum confla-
unt.

fatione & doctrina accensi, vana huius mundi penitus abijciebant, & quicquid habere poterant, ad eum afferebant, atque vt eius regimini subesse ipsis liceret, humiliter deposcebant. Ille verò libenter annuens deuotioni eorum, tanquam Christi fidelis œconomus, quæ ipsi offerebantur, partim in recreationem inopum, partim in captiuorum redemptionem, partim in monasteriorum constructionem distribuebat. Plura enim præter primum condens cœnobiaz, rebus eorum, qui ad eius confugebant, magistrum, illa dirabat. Porro etiam venerabilis Christi sacerdos Romardus, curis & negotijs secularibus profusus valedicens, ad eum se contulit. Cum eo autem vir beatus post non multum temporis spatium, aliquandiu eremiticam vitam agere volens, quandam Britannia adiacentem insulam, quæ Agnus vocabatur, adiit. In ea verò paucissimi degabant incolæ, & in ijs vir religiosissimus Helibertus, qui corpus suum multo abstinentiæ rigore macerabat. In cuius tugurium vir Domini Marculphus cum beato Romardo ingressus est, & cum eo vterque diu asperam viuendi rationem, siue corporis afflictionem sectatus est, diuinæque contemplationi vacauit. Nec est silentio premendum illustre miraculum, quod in hac insula Christus per sancti Marculphi merita patrauit.

Plura cœdit
monasteria.

Aliquando pirata ad tria millia ab inexhaustis gentis Saxonica scaturiginibus prorumpentes, conscensis nauibus, cursum velocem remis & velis accelerarunt, eam ipsam insulam deprædari & profusus depopulari volentes. Senserunt id procul insulæ habitatores, qui non amplius triginta fuisse feruntur, valdeque consternati animis, quid agerent, quòve se reciperent, quippe mari vndique vallati, nescierunt. Tandem salubri vti consilio, ad beatum Marculphum properant, eius se genibus aduoluunt, orant quidem vocibus, vt ipsis subueniat. Tū ille, Forti, inquit, animo estote filij: potest enim Deus vos ab horum manibus eripere. Quòd si meis vultis parere monitis, arma constanter capefite, & intrepidus animis hostibus obuiam itore. Polliceor ego vobis de illis vos victoriam reportaturos. Ille enim pugnabit pro vobis, qui quondam Pharaonem & eius exercitum sua virtute contriuit. His illi sermonibus animati, audacter corripiunt gladios, nec sua, sed præpotentis Dei nitentes dextera, virique beati precibus nuntiati, cum piratis manus conferturi, foriter illis occurrunt. Fit vtrinque atrox pugna, sed Dei virtute, beato viro impetrante, insulares omnes manent illæsi, barbari pauci quidem ferro necati, at plurimi marinis absorpti vndis, sic profusus interiit, vt nullus superesset, qui cæterorum casum in patria renunciaret. Audiens autem eius insulæ dominus tot hostium millia beati Marculphi precibus tam præclare superata, immensas Deo gratias egit, sanctique viri ditione dimidiam insulam deinceps deuota traditione teneri voluit. Itaque construxit illic sanctissimus sacerdos monasterium, adductis in illud quibusdam fratribus, qui Domino constanter famularentur.

Non multo post cum primum suum monasterium reuiferet, Genasius quidam filium suum rabidi lupi moribus miserè dilaceratum, atque iam morti propinquum ei obtulit, valde obnixè deprecans, suis vt obtineret precibus, ne puer è vita decederet. Tum ille pietatis visceribus totus in Christo affluens, & ad subueniendum proximorum miseris semper promptissimus, in terram se Dominum oraturus prosternit, tanto celo vicinior, quanto humo coniunctior. Mox autem vt surrexit è puluere, puer ab omni sanatus est vulnere. Magna hinc circumstantibus oboritur lætitia, patri pro restituto filio, cæteris pro miraculo in sperato.

Cum autem dissolutionis suæ tempus vir beatus Spiritu sancto reuelante non longè abesse prænosceret, regem Childebertum prius quàm de hac vita migraret, adire decreuit, vt prædiorum donationes, cœnobijs ab ipso constructis à multis fidelibus viris pro suarum salute animarum præstita, autoritate regali semper essent rata, cœnobijsque saluæ & inconuulsæ absque vlla posterorum calumnia permanerent. In illo verò itinere quæ per eum Dominus miracula fecerit, reticere non debemus. Prius quàm ad Compendium castrum, vbi tum rex morabatur, perueniret, apud fluuium Isaram, ab itineris fatigatione sese paululum recreaturus, ad pratium quoddam diuertit. Ecce autem regij venatores leporem canibus insectantur: at ille per apertam camporum fugiens planitiem, sinuosis flexibus impendentem differt mortem. Nulla autem euadendi relicta opportunitate, ceu iussus diuinitus, sub hominis Dei sese amictum recipit. Id verò cernens vnus ex ministris regis, mente tumidus & ore effrenis, ait ad eum, Quæ temeritate ausus es, clerice, regis venationem inuadere? Nisi quamprimùm reddideris, ego te meo gladio interficiam. Tum vir sanctus, non vt periculum declinaret, sed vt Dei, qui homines & iumenta saluat, patefeceret magnificentia, bestiolam dimisit.

Pfal. 35.

Ea

Ea fugiente, canes qui ad capiendum parati aderant, ita solo affixi sunt, vt penitus loco mouere se non possent. Is autem, qui sanctum virum irreuerenter & contumeliose appellaueat, ab equo, quem calcaribus urgebat, vt fugientem leporem sequeretur, tanta vi decidit, vt rupto ventre, intestina eius effluerent. Cernentes id scij eius, qui ob illatam viro Dei iniuriam id ei accidisse non dubitabant, ad pedes illius se abijciunt, qui tamen ad miserendum paratior, quam ad vlciscendum erat. Mox ille se confert eo, vbi miser iacebat semitiuus, manibusque proprijs interanea effusa suo loco recondit. Deinde cum diutissime precatus esset, de terra surgens, crucis signo hominem confignauit, isque repente ita incolumis effectus est, ac si nihil peressus esset mali. Rex autem a venatu rediens, vbi rem gestam audiuit, tum beatissimi Marculphi aduentu, tum miraculo diuinitus per eum perpetrato impense gauisus, prope se ad eum contulit: cumque eum procul intueri primum potuit, orauitque supplex, vt benedictione sua ipsum imperiretur. Et vir Dei, Benedicat tibi Dominus, inquit, ex Sion, & videas bona Hierusalem omnibus diebus vite tue: sintque omnes tui benedicti a Domino, qui fecit caelum & terram. Inde in mutuos ruunt amplexus & oscula, & cum vir sanctus causam itineris sui regi indicasset, pariter in memoratum castrum ingressi sunt. Interea sole ruente, nox venit. Altera luce iussit rex confici literas de praediorum donationibus, quales vir Domini postularat, idque praesente regina Ultrogo de ceterisque optimatibus, annuloque suo cunctis illis attestantibus eas voluit obsignari. Praeterea vero rex & regina multis eum donantes muneribus, supplices rogauerunt, vt Christum pro ipsorum salute deprecaretur. His ita gestis, beatus Marculphus domum reuersus est.

Miracula sunt.

Sanar hominem moribundum.

Psal. 127.

Cum autem iam instaret ille dies, quo Christus eum ab hac corpore corruptionis imbecillitate ad sempiternam incorruptionis sanitatem transferre constituerat, modica correptus molestia, gaudens & exultans suae vocationis praestolabatur horam. Inualefcente vero languore, fratres vndique, multaque ex vicinis locis populorum turba, atque in ijs etiam venerabilis Constantiensis urbis Episcopus Laudo, visitandi studio ad eum accurrerunt. At ille ceu pastor bonus blandè gregem suum consolans, & vt sancti propositi normam nullo modo desereret admonens & exhortans, Christum summum pastorem obsecrabat, vt quos sacratissimi sanguinis sui effusione redemisset, eos perpetuo suae protectionis munimine vallaret. Tandem oculis & manibus sursum erectis, Domine, inquit, IESV Christe, patris aeterni filii vnigenite, miserere mei senis iam fatiscantis, & si iam satis est bonitati tuae, quod hucusque militavi in castris tuis, liceat mihi deinceps diu optata liberate donato, ad ciuium supernorum transire confortium. His dictis, animam efflauit. Tum vero dolent omnes, turbantur vniuersi: existit omnium, qui aderant, luctus intolerabilis pro tanti viri absentia. Calendis Maij abijt è vita, & sepultus est in monasterio, quod primum ipse construxit eo loco, qui Nantus appellatur. Humati sunt cum eo etiam alij duo fratres, qui eodem tempore obierunt, Cariulphus & Domardus.

Sub morte adhortatur suos ad perseverantiam.

Abijt in caelum.

Iam multum intercesserat temporis, & venerandus Rhotomagensis ecclesiae pontifex Audoenus, dioecesim suam visitans, Constantiam peruenit. Rogatus autem ab * Vernuino, loci saepe dicti Abbate, vt eum locum videret, & corpus beati viri ad locum, quem ipse parauerat, transferret, libens assensit. Subleuato autem de tumulo sancti viri corpore, consumptis carnibus, visa est sola cutis virtute praepotentis Dei ossibus haerere incorrupta: porro vultus eius adeo viuus apparuit, ac si vitali spiritu foueretur. Quod miraculum vt multis innotesceret, triduo detectus permansit. Rogauit autem Abbatem beatissimus Audoenus, vt de sancti viri corpore aliquam ipsi partem attribueret. Illo libentissime annuente, cum Episcopus Audoenus caput auferre deliberaret, chartula caelitus in eius manus incidit, qua haec continebantur: Caterorum membrorum beatissimi Marculphi quod voles sumito: caput autem eius nequaquam tangere praesumas. His scriptis sanctissimus praesul a proposito reuocatus, in loco preparato summa veneratione beatissimi Marculphi confessoris reliquias condidit. Ibi vero crebro patrata miracula, virum sanctum non mortuum, sed verè viuere testantur.

Praeclara in eius exanimi corpore miracula.

Per eius merita recipiunt caeci visum, surdi auditum, claudi ingrediendi facultatem, & quouis afflicti morbo corporis sanitatem: Praestante

Miracula ad monumentum eius.

Domino nostro IESV Christo, cui est honor & gloria cum Patre & Spiritu sancto in secula seculorum, Amen.

B

VITA